

nu Mindretallet foreslaar det ved denne Bevilling, og jeg erklærede udtryffeligt, at hvis man vilde være saa venlig at gaa ind paa den konstitutionelle Betragtning, som staar lige for Haanden, vilde der følge flere Endringsforslag efter til tredie Behandling. Men det høie daværende Folkething afsløg alle saadanne Forsøg med alle Stemmer mod saadan et lille Dufin. (Verntjen: Knap nok!) Ja, det lille Dufin, somme Tider 11, somme Tider 12, somme Tider 10, det er jo menneskeligt ikke altid at kunne holde ud. (Verntjen: Det gif ogsaa ned til det halve Dufin!) Det veed jeg dog ikke, men det er sørgeligt, hvis det har været Tilfældet, og det har vel indgydt de Herrer den Tro, at nu var det paa Veien til Opløsning, thi derved blev deres Stufelse saa meget større ved sidste Valg. Men da det saaledes faldt, maatte man for det Aar opgive denne Side af Bevægelsen. Lagtet dette Spørgsmaal om Anden-Bevillingen gjentagne Gange paa enkelte Punkter kom frem for at prøve Hjertes og Myrer hos det daværende Folkething om dette Principspørgsmaal saa blev det dog slaaet ned, og saa viste det sig, at det daværende høie Folkething var af den Mening, at naar det havde sagt Ja til en Post paa Finantslovsforslaget, saa kjendtes det ved den ad Aare, selv om den var gennemført paa et Finantsprovisorium. Flertallet kjendtes ved den provisoriske Udførelse af Bevillingsretten, den ministerielle Bevillingsret à la Finantsprovisorium, der gif ud paa, at Ministeriet kunde tage det, som Folkethinget har stemt for, om de fandt Behag deri, de kunde nedfætte Posterne, som f. Ex. ved Høiskolebevillingerne eller udstrege dem som ved andre Bevillinger, naar de fandt Behag i det, og til denne, saaledes efter Ministeriets og Statsraadets Skjøn ændrede Folkethingsafstemning som Hovedsum, kunde de sǔie, hvad de iøvrigt behagede; af dette Sammenfurium af Bevillinger, som kaldes Finantsprovisoriet med tilhørende administrative Budgetter, udførte de saa, hvad de behagede. Og næste Aar sagde Folkethinget: ja, det have vi jo stemt for før, saa stemme vi for Fortsættelsen igjen, og det uden at betænke, at det var kun Smaaestykker ud af det Finantslovsforslag, som de behandlede under den eneste rimelige Forudsætning, at det skulde blive til Lov, og saa blev det ikke til Lov. Det var det høie daværende Folkethings Anskuelse om den Sag. Jeg udsaa jo klart, at i Følge den Anskuelse eksisterede der, hvad Udgiftssiden angaar, og forøvrigt ogsaa hvad Indtægtsiden angaar, naar indtages Spørgsmaalet om Oprævning af

Skatter, slet ikke noget Finantsprovisorium af 12te April 1877, for der udfød Ministeriet vel nogle Bevillinger, som Folkethinget havde stemt for, men ellers tog Ministeriet ikke den mindste Smule ud over, hvad Folkethinget havde stemt for. Og efter den Theori, som det daværende høie Folkething har praktiseret, underkjendtes ganske al den Posthr, som man, i alt Fald i Foraaret 1877, gjorde ligeoverfor det daværende Finantsprovisorium, thi det godkjendte gennem disse Afstemninger, gennem denne Theori, fuldstændig Ministeriets Fremgangsmaade, at det ikke behøvede en Lov, en Finantslov for at begjære og for at udføre de og de Beslutninger. Nei, naar bare Folkethinget havde stemt Ja, saa kunde Ministeriet være sikker paa at træffe Folkethinget igjen med smilende Ansigt rede til at stemme for det igjen, selv om Ministeriet havde søiet alle sine Provisorier, Befæstninger og alt Andet til. Men det kan dog ikke være Andet, end at hele denne Tankegang hos det daværende Folkething er aldeles sønderbrydende for den rette Opfattelse af Bevillingsretten. Jeg kan forstaa, at det for den Politik, for hvilken det gjaldt om at faae det til at glide hen, saaledes at det kunde gaa i Lave med det høie provisoriske Ministerium som Leder, var nødvendigt at gaa den Vej, hvis man skulde komme igjennem med sin nye Politik, men at man vil forsvare det som i mindste Maade grundlovmæssigt, det er det mig aldeles umuligt at forstaa, og hvis de Herrer ville fortsætte paa denne Vej, kan det heller ikke være Andet, end at saa skabe de der-igjennem en Pragis, gennem hvilken Bevillingsretten er fuldstændig ødelagt for Fremtiden. At et Ministerium bryder Grundloven og regjerer trods Bevillingsretten, der er fastsat i § 49 — og sætter sin Villie igjennem mod et Folkething, et Folk, der ikke har den syfiste Modstandsevne til i Diebliffet at staa imod, det kjende vi jo Exempler paa, saa det er forstaaeligt, og saalænge blot Folket gennem sine Repræsentanter sætter sit afgjorte Nei lige overfor denne, lad mig sige brutale Regjeringsform, saa er der Intet derved tabt; Maaten staar mod Ketten, men Ketten vil nok seire. Men naar man selv begynder at

Kettelese.